

U 33/2021 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 2 juni till rådets förordning om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket, om funktionssättet för mekanismen och om upphävande av rådets förordning (EU) nr 1053/2013.

Helsingfors den 8 juli 2021

Inrikesminister Maria Ohisalo

Överdirektör Laura Yli-Vakkuri

INRIKESMINISTERIET

PROMEMORIA
29.6.2021

EU/2021/0569

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM INRÄTTANDE AV EN UTVÄRDERINGS- OCH ÖVERVAKNINGSMEKANISM FÖR KONTROLL AV TILLÄMPNINGEN AV SCHENGENREGELVERKET, OM FUNKTIONSSÄTTET FÖR MEKANISMEN OCH OM UPPHÅVANDE AV RÅDETS FÖRORDNING (EU) NR 1053/2013

1 Bakgrund

Den 2 juni 2021 lade kommissionen fram ett förslag till förordning om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket och om funktionssättet för mekanismen (COM(2021) 278 final). Förslaget upphäver förordningen (EU) nr 1053/2013.

I samband med sitt meddelande om en migrations- och asylreform meddelade kommissionen att den utarbetar en Schengenstrategi som inkluderar både lagstiftning och operativa initiativ. Kommissionen presenterade sitt meddelande om en strategi för ett starkare och mer motståndskraftigt Schengenområde (COM(2021) 277 final) den 2 juni 2021. Förslaget om utvärderings- och övervakningsmekanismen är en del av denna övergripande utveckling och stärkning av Schengenområdet.

Avsikten med utvärderings- och övervakningsmekanismen för Schengenområdet är att upprätthålla förtroendet mellan medlemsländerna och se till att Schengenområdet fungerar genom att säkerställa att medlemsländerna effektivt följer regelverket. Den nuvarande utvärderings- och övervakningsmekanismen har använts sedan 2015, och under de första fem åren har samtliga medlemsländer utvärderats åtminstone en gång.

I slutet av 2020 publicerade kommissionen en rapport om den nuvarande mekanismens första femårsperiod (2015—2019), där den bedömde utfallet av mekanismen (COM (2020)779 final). Enligt rapporten har mekanismen påtagligt bidragit till att utveckla verksamheten, och medlemsländerna iakttar överlag Schengenbestämmelserna på de områden som utvärderades. Slutsatsen är dock att mekanismen har flera brister som gör att den inte fungerar så effektivt som den skulle kunna göra. Bristerna gäller i synnerhet den långa utvärderingsprocessen, det otillräckliga antalet experter, den ineffektiva användningen av oanmälda besök och andra verktyg, det långsamma genomförandet av handlingsplanerna, avsaknaden av omfattande uppföljning samt att de grundläggande fri- och rättigheterna inte är tillräckligt integrerade i mekanismen.

2 Förslagets syfte

Förslagets syfte är att reagera på förändringarna i omvärlden och lagstiftningen samt de brister och problem som upptäckts vid tillämpningen av den nuvarande utvärderings- och övervakningsmekanismen. Syftet är också att utveckla den nuvarande mekanismen så att den blir effektivare och hålls uppdaterad. I förslaget strävar man också efter att beakta kommande initiativ, såsom uppdateringen av kodexen om Schengengränserna och utarbetandet av en kodex för polissamarbete. Ett mer allmänt mål är att säkerställa att Schengenreglerna följs i medlemsländerna.

Förslaget har fyra huvudmål. Dessa mål är 1) att stärka mekanismens strategiska fokus och använda de olika utvärderings- och övervakningsverktygen på ett strategiskt och proportionerligt sätt, 2) att förkorta och förenkla förfarandena så att processen kan göras effektivare och det kollegiala trycket ökar, 3) att optimera deltagandet av experter från medlemsländerna och samarbetet med Europeiska unionens organ och byråer samt 4) att stärka utvärderingen av respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna under Schengenregelverket.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Det föreslås att utvärderings- och övervakningsmekanismen görs flexiblare så att den bättre kan anpassas till Schengenregelverkets nya realiteter. Enligt förslaget kan mekanismen omfatta alla områden som hör till Schengenregelverket (artikel 1). Den omfattar emellertid inte de områden som har en separat utvärderingsmekanism i unionslagstiftningen. I förslaget till förordning föreslås det att den gällande förordningens förteckning över områden som ska utvärderas stryks.

Mekanismen stöder också verifieringen av organens och byråernas aktiviteter när de för medlemsländernas räkning utför operativa åtgärder som faller under Schengenregelverket. Mekanismens syfte är inte att direkt utvärdera de här organens eller byråernas verksamhet, utan de inkluderas i utvärderingen av medlemslandet på samma sätt som exempelvis externa tjänsteleverantörers aktiviteter i dag granskas i samband med utvärderingarna som gäller den gemensamma visumpolitiken. Förslaget innebär inget ingrepp i de skyldigheter som i övrigt föreskrivs för unionens organ och byråer.

Förhandsanmälda utvärderingar i enlighet med det fleråriga programmet förblir den primära utvärderingsformen. Man vill utveckla formerna och metoderna för utvärdering och uppföljning genom att möjliggöra fler oanmälda besök och tematiska utvärderingar samt utvärderingar på distans. De olika utvärderingsformerna och andra viktiga termer definieras i artikel 2 och förtecknas i artiklarna 4—6. Verifieringsbesök införs som en ny form av utvärdering.

Vid genomförandet av utvärderingarna införs en skyldighet att samarbeta och begära riskbedömningar, lägesbilder och annat stöd av unionens organ och byråer (artiklarna 7—10). Här avses i synnerhet Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex), Europeiska polisbyrån (Europol), Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), EU:s byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området för frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) och Europeiska datatillsynsmannen (EDPS). Dessutom ingår en skyldighet att beakta resultaten från tidigare utvärderingar.

Förslaget stärker synergier med unionens övriga mekanismer för kvalitetskontroll och utvärdering (artikel 10). Frontex sårbarhetsbedömning används redan nu som stöd för utvärderingarna, och förslaget innehåller närmare bestämmelser om utnyttjandet av informationen från sårbarhetsbedömningen för att åstadkomma en bättre lägesbild av verksamheten i Schengenområdet. Förordningen gör det möjligt att utveckla synergier också med till exempel det europeiska multidisciplinära forumet för brottsbekämpning (EMPACT) och övervakningen av europeiska informationssystem och att utnyttja nationella mekanismer för kvalitetskontroll.

Utvärderingarna ska särskilt ta fasta på tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna. Den här aspekten stärks genom att de grundläggande rättigheterna betonas i utbildningen av utvärderare (artikel 16) och genom att material från andra aktörer såsom justitieombudsmän, myndigheter som övervakar de grundläggande rättigheterna, tredje sektorn och internationella organisationer, inklusive nationella övervakningsmekanismer, används som stöd vid utvärderingen (artiklarna 10—11). Byrån för grundläggande rättigheter ska delta mer aktivt i planeringen och genomförandet av utvärderingarna (artiklarna 7 och 10).

Det föreslås att utvärderingscykeln förlängs från fem år till sju år (artikel 12) och de prioriterade utvärderingsområdena bestäms i början av cykeln. De fleråriga och årliga utvärderingsprogrammen utvecklas i en mer flexibel riktning genom att de görs mindre detaljerade så att behovet av korrigeringar minskar (artiklarna 12—13). I fall av force majeure görs ändringar i samarbete med de medlemsländer som utvärderingen gäller, men i ett enklare förfarande än i dag. Varje medlemsland utvärderas fortsättningsvis minst en gång per cykel, och dessutom görs minst en oanmäld eller tematisk utvärdering per land. Ett frågeformulär används fortsättningsvis som stöd vid utvärderingarna (artikel 14).

Det föreslås att en pool av experter inrättas och att kommissionen väljer experter för utvärderingarna ur poolen (artiklarna 16—18). För närvarande föreslår medlemsländerna experter separat för varje utvärdering enligt sina möjligheter och överväganden. Förslaget går ut på att varje medlemsland i fortsättningen årligen för den gemensamma poolen ska utse åtminstone en expert från varje område som anges i det fleråriga programmet. Därefter fastställer kommissionen experterna och för en uppdaterad förteckning över dem. Experterna för utvärderingarna plockas i regel från denna pool och kommissionen avgör utvärderingsgruppens storlek. Observatörer från kommissionen eller medlemsländerna kan inkluderas i gruppen för utbildningsändamål. Enligt förslaget kan kommissionen kontakta experterna direkt. Det krävs en grundad anledning för att avböja deltagande. Vid valet av experter eftersträvas geografisk balans och rotation. Vid behov kan kommissionen be medlemsländerna föreslå fler experter för vissa utvärderingar om inga lämpliga experter ingår i poolen. Inga betydande ändringar föreslås i behörighetsvillkoren (artikel 15) och kommissionen står också i fortsättningen för kostnaderna för deltagandet, med undantag av dagtraktamenten (artikel 3).

Enligt förslaget ska kravet på 24 timmars varsel vid oanmälda besök i princip slopas (artikel 19). Vid slumpmässiga allmänna kontrollbesök kan medlemsstaten undantagsvis underrättas 24 timmar på förhand. Oanmälda besök görs i synnerhet för att utvärdera åtgärder vid de inre gränserna eller vid indikationer om nya eller systemiska problem eller allvarliga försummelser, till exempel grundrättskränkningar vid de yttre gränserna, som potentiellt kan få betydande negativa konsekvenser för hela Schengenområdets funktion (artikel 4).

Det föreslås att antagandet av utvärderingsrapporten och rekommendationerna ändras så att de sammanslås till ett enda dokument som kommissionen antar inom fyra månader efter att utvärderingen har genomförts (artiklarna 21—22). Tidsfrister kan ställas upp för när rekommendationerna ska vara genomförda. Rådet har fortfarande möjlighet att yttra sig om det kombinerade dokumentet inom ramen för kommittéförfarandet, men antar inte längre några rekommendationer. Medlemslandet ska i fortsättningen utarbeta en handlingsplan inom två månader. Uppföljningsrapporter om genomförandet av handlingsplanerna ska i fortsättningen avläggas till kommissionen och rådet med sex månaders intervaller i stället för tre månader som i dag. Enligt förslaget kommer kommissionen i framtiden inte att bedöma medlemsländernas handlingsplaner i en redogörelse utan till exempel i ett administrativt besked. Förslaget innehåller dessutom bestämmelser om kommissionens skyldighet att informera Europaparlamentet och rådet minst två gånger per år om genomförandet av de handlingsplaner som upprättas utifrån rekommendationerna. För att ge en samlad bild kommer kommissionen också att börja offentliggöra årliga rapporter om läget i Schengenområdet (artikel 28).

Rådet förutsätts anta separata rekommendationer om de gäller 1) en tematisk utvärdering, 2) en första utvärdering för att bedöma om ett medlemsland uppfyller kraven så att Schengenregelverket kan tillämpas på något område i staten eller 3) om allvarliga brister upptäcks vid en utvärdering (artiklarna 23—25). Närmare bestämmelser om första utvärderingar finns i artikel 24. Enligt förslaget ska verifieringsbesöken avgränsas så att de endast görs för att följa upp

genomförandet av tidigare rekommendationer. Ett verifieringsbesök ska alltid ordnas innan den första utvärderingen avslutas.

Genom den föreslagna förordningen inrättas ett expressförfarande vid allvarliga brister (artikel 23). Allvarliga brister definieras i artikel 2. I sådana fall ska medlemslandet omedelbart vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna redan innan utvärderingsrapporten antagits. Rapporten och separata rekommendationer som rådet ska anta behandlas enligt ett snabbare tidsschema. En tidsfrist anges för genomförandet av rekommendationer till följd av allvarliga brister, och mer frekvent rapportering till såväl kommissionen som rådet förutsätts. Det aktuella medlemslandet ska informera kommissionen och de övriga medlemsländerna om vidtagna åtgärder i en handlingsplan som skickas inom en månad efter att rapporten och rekommendationerna har antagits. Inom ett år från den första utvärderingen ska ett nytt besök göras för att säkerställa att bristerna avhjälpas.

Rapporterna från utvärderingsbesöken får inte längre automatiskt säkerhetsklassificeringen EU RESTRICTED (artikel 26). Medlemsländerna har dock fortfarande möjlighet att begära att rapporter klassificeras som sekretessbelagda. Den föreslagna förordningen innehåller också bestämmelser om medlemsländernas skyldighet att ge utvärderingsgruppen och kommissionen tillgång till sekretessbelagda uppgifter (artikel 3). Gruppens medlemmar åläggs att behandla all information de får konfidentiellt, och förutsätts iaktta tillämpliga säkerhetsföreskrifter när de överför och behandlar sekretessbelagt material (artikel 26).

Målet är att förordningen ska träda i kraft den 1 september 2022.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Kommissionen föreslår som rättslig grund för den föreslagna förordningen artikel 70 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF), där det föreskrivs om medlemsstaternas möjlighet att i samarbete med kommissionen genomföra en objektiv och opartisk utvärdering av hur medlemsstaternas myndigheter genomför unionens politik för frihet, säkerhet och rättvisa.

Den rättsliga grunden för förslaget är densamma som för förordning (EU) nr 1053/2013, som upphävs genom förslaget. Kommissionen anser att förslaget till förordning trots de föreslagna ändringarna inte förändrar mekanismens mål och tillämpningsområde på ett fundamentalt sätt, och att samma artikel därför fortsättningsvis kan utgöra den rättsliga grunden. Det är fråga om en rådsförordning, och förslaget antas därför i ett särskilt lagstiftningsförfarande där Europaparlamentets godkännande begärs.

Förslagets rättsliga grund är avdelning V i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Därför tillämpas principen om variabel geometri som baseras på protokollen om Irlands och Danmarks ställning och på Schengenprotokollet. När det gäller Norge, Island, Schweiz och Liechtenstein utvecklar förslaget de Schengenbestämmelser som avses i ländernas avtal om deltagande i genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket.

Kommissionen anser att den föreslagna förordningen överensstämmer med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (FEU). Förslagets mål kan inte effektivt uppnås genom bestämmelser i medlemsstaternas lagstiftning eftersom utvärderingar på just EU-nivå kan garantera att brister som kan äventyra hela Schengenområdets funktion upptäcks i tillämpningen av Schengenregelverket. Det kollegiala trycket på EU-nivå behövs för att säkerställa att medlemsländerna snabbt avhjälpas iakttaga brister. Enligt kommissionen utgör för-

ordningsförslaget en grund för utveckling av samordningen med nationella mekanismer för kvalitetskontroll och uppföljning. Målet är att rikta in utvärderingarna på brister som har betydelse för hela Schengenområdet. Enligt kommissionen är förslaget i linje med förordning (EU) 2019/1896 som innehåller bestämmelser om utveckling av nationella system för kvalitetskontroll som ett led i den integrerade gränsförvaltningen.

Enligt kommissionen är förslaget till förordning förenligt med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i FEU. Förslaget syftar till att göra utvärderingsprocessen smidigare genom att förenkla förfarandena så att kommissionen antar både utvärderingsrapporterna och de rekommendationer som baseras på dem som en samlad helhet. Rådet ska emellertid anta rekommendationer i viktiga fall. Enligt kommissionen stärker förslaget också rådets roll i uppföljningsprocessen i dessa fall.

Utvärderings- och övervakningsmekanismen regleras genom en förordning eftersom mekanismen fungerar på EU-nivå och därför förutsätter klara regler för de olika aktörernas skyldigheter och förfaranden.

Enligt statsrådets uppfattning är den rättsliga grunden korrekt.

Statsrådet anser att förslaget överensstämmer med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen föreslår att utvärderingarnas omfattning förblir oförändrad så att de omfattar hela Schengenregelverket, men beaktar förändringar som skett och möjliggör flexibel planering. Förslaget innehåller ändringar som gäller utvärderingsformerna och utvärderingsförfarandena samt uppföljningen, och utvidgar tillämpningen av olika verktyg. På det sättet kan utvärderingarnas strategiska fokus enligt kommissionen stärkas. Kommissionen anser att de föreslagna ändringarna som bland annat gäller godkännande av utvärderingsrapporter, säkerhetsklassificering, tidsfrister, utvärdering av handlingsplaner och inlämning av uppföljningsrapporter samt sammanställande av utvärderingsgrupper gör processerna snabbare och enklare. Enligt kommissionen deltar rådet trots ändringarna även framöver aktivt när rapporter och rekommendationer antas. Kommissionen anser att de preciseringar som gäller grundläggande fri- och rättigheter stärker den rättsliga grunden och betonar vikten av att rättigheterna respekteras. Genom att en expertpool skapas och utvärderingsgruppernas storlek blir mer flexibel optimeras enligt kommissionen deltagandet i utvärderingarna. Förslaget ökar också unionsorganens och unionsbyråernas insats och stärker samordningen. Kommissionen anser att de föreslagna ändringarna minskar medlemsländernas, kommissionens och rådets administrativa börda i synnerhet i besluts- och övervakningsfaserna.

Kommissionen granskar förordningen på nytt sex månader efter att alla utvärderingar från den första sjuårscykeln har antagits. Dessutom utvecklar kommissionen som bäst ett it-verktyg som moderniserar uppföljningen av genomförandet av handlingsplanerna. Avsikten är att verktyget ska tas i bruk under 2021.

För kommissionen uppskattas mekanismen årligen medföra kostnader på cirka två miljoner euro. Enligt kommissionen påverkar de föreslagna ändringarna inte kostnaderna, och förutsätter inte heller någon tilläggsfinansiering eller nya personalresurser. Det här beror i synnerhet på att de föreslagna ändringarna minskar den administrativa bördan och möjliggör mer exakt riktade

utvärderingar som utförs av mindre grupper. Kommissionen fortsätter ersätta resekostnaderna för medlemsstaternas experter som deltar i utvärderingarna, och dessa kostnader väntas inte öka. Kostnaderna för mekanismen betalas ur finansieringsinstrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI).

Konsekvenser för Finland

Ekonomiska och administrativa konsekvenser i Finland

De föreslagna ändringarna bedöms inte ha några betydande ekonomiska eller administrativa nationella konsekvenser. Även i fortsättningen kommer det att vara möjligt att ansöka om finansiering ur EU-fonderna för inrikes frågor för att genomföra de rekommendationer som utvärderingarna utmynnar i. Enligt kommissionen minskar medlemsländernas kostnader för standardutvärderingarna eftersom dessa blir mindre frekventa och kortare och utvärderingsgruppen kommer att vara mindre. Utifrån medlemsländernas svar uppskattar kommissionen under den pågående utvärderingsperioden att den standardutvärdering som genomförs en gång per period har krävt grovt taget cirka 800 arbetstimmar för att svara på frågeformulär och cirka 5 000 arbetstimmar för själva utvärderingen, i pengar cirka 10 000 euro. Cirka 250+500 arbetstimmar krävdes för att utarbeta handlingsplaner och rapportera om dem. Den administrativa bördan minskar om intervallet för rapportering om handlingsplanerna förlängs till sex månader, som kommissionen föreslår. Kostnaderna minskar också om utvärderingar på distans blir vanligare.

Till den expertpool som föreslås behöver troligen minst 5—7 personer utnämnas varje år. Denna förändring bedöms inte öka medlemsstaternas utgifter, som närmast utgörs av de arbetstimmar som krävs för utvärderingarna samt av utbetalda dagtraktamenten. Förändringen kan emellertid leda till att utgifterna fördelas jämnare mellan olika myndigheter, då minst en expert ska utnämnas från varje område som utvärderas. Kommissionen beaktar den nationella förvaltningens storlek vid valet av experter.

Konsekvenser för den nationella lagstiftningen och tillgodosendandet av de grundläggande fri- och rättigheterna

Förordningen är förpliktande till alla delar och tillämpas som sådan i medlemsstaterna i enlighet med fördragen. De ändringar som föreslås påverkar inte Finlands nationella lagstiftning. Förordningen förutsätter inte att en nationell lag stiftas.

Ändringarna kan bedömas ha en positiv inverkan på tillgodosendandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna eftersom utvärderings- och övervakningsmekanismen stärker skyddet av rättigheterna i praktiken.

6 Förslagets förhållande till grundlagen samt de grundläggande och mänskliga rättigheterna

Kommissionen anser att förslaget respekterar de grundläggande rättigheterna på det sätt som föreskrivs i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, och föreslår ändringar för att garantera att mekanismen beaktar dessa förpliktelser. Även om utvärderings- och övervakningsmekanismen inte primärt inrättades för att övervaka tillgodosendandet av de grundläggande rättigheterna konstaterar kommissionen att mekanismen bidrar till att rättigheterna respekteras, eftersom den beaktar Schengenregelverkets krav och bestämmelser om grundläggande rättigheter vid utvärderingen av medlemsländerna. Dessutom är dataskyddet ett av de områden som utvärderas. Utvärderings- och övervakningsmekanismen i sig ingriper inte i de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Mekanismen kan ändå bedömas stärka tillgodosendandet av de

grundläggande och mänskliga rättigheterna inklusive skyddet av personuppgifter, eftersom den innebär noggrannare övervakning av hur rättigheterna respekteras.

I förslaget till förordning finns många inslag som strävar efter att stärka beaktandet av grundrättsaspekten. Det görs genom att stärka grundrättsaspekten i utbildningen för utvärderare och genom att i utvärderingarna utnyttja material som producerats av exempelvis justitieombudsmännen, tredje sektorn, internationella organisationer samt myndigheter som övervakar att de grundläggande rättigheterna respekteras. Förslaget syftar också till att öka synergier med andra övervakningsmekanismer. Byrån för grundläggande rättigheter deltar också mer aktivt i planeringen och genomförandet av utvärderingarna. Eventuella allvarliga försummelser, såsom kränkningar av grundläggande rättigheter vid de yttre gränserna, kan utvärderas vid oanmälda besök.

7 Ålands behörighet

Bestämmelser om fördelning av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Ålands landskapsregering har enligt 59 b § i självstyrelselagen rätt att genomföra EU:s politik i landskapet Åland inom de sektorer där landskapet har lagstiftningsbehörighet.

Enligt 27 § 26, 27 och 34 punkten i självstyrelselagen för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om utlänningslagstiftning och gränsbevakningen. Enligt 18 § 6 punkten i lagen har landskapet Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkten.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens organ och övriga medlemsstaters ståndpunkter

I rådet behandlas förslaget av arbetsgruppen för Schengenutvärdering. Arbetsgruppen behandlade förslaget för första gången den 14 juni då kommissionen presenterade förslaget och medlemsländerna hade möjlighet att framföra sina första kommentarer.

De övriga medlemsstaternas officiella ståndpunkter är ännu inte kända.

9 Nationell behandling av förslaget

Statsrådets skrivelse har beretts av inrikesministeriet i samarbete med de aktörer som deltar i genomförandet av mekanismen.

Förslaget behandlades i ett skriftligt förfarande i sektionerna för rättsliga och inrikes frågor (EU7) och invandrings-, asyl- och integrationsfrågor (EU6) –den 22—24 juni 2021.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet understöder att utvärderings- och övervakningsmekanismen för Schengenområdet utvecklas på ett sätt som stärker det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsländerna och Schengenområdets smidiga funktion. Det är eftersträvänsvärt att använda mekanismen på ett mer strategiskt och effektivt sätt än tidigare.

Statsrådet anser att det är viktigt att säkerställa medlemsländernas deltagande och påverkansmöjligheter i utvärderingsprocessens olika faser, inklusive i prioriteringen av utvärderingsområden.

För att säkerställa utvärderingarnas kvalitet anser statsrådet att det är viktigt att se till att de deltagande experterna har tillräcklig yrkeskunskap, att deltagandet är roterande och att medlemsstaterna samtidigt har tillräckligt med nationellt handlingsutrymme.

Statsrådet understöder förslag som stärker samarbetet med EU:s byråer för att ta fram en tillräckligt omfattande lägesbild, och omfattar målet att åstadkomma synergier.

Statsrådet understöder åtgärder som stärker tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Statsrådet anser dock att mer information behövs om förslaget att utnyttja material som produceras av aktörer i den tredje sektorn.

Statsrådet anser att förordningsförslagets punkter om delning av sekretessbelagd information med utvärderingsgruppen och säkerhetsklassificering av utvärderingsrapporter kan behöva preciseras.

Statsrådet kan godkänna en förlängning av utvärderingscykeln till sju år.